

ВИСНОВОК

творчого керівника, народного артиста України,
лауреата Національної премії України імені Т. Г. Шевченка,
професора кафедри скрипки Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського

БАЖЕНОВА АНАТОЛІЯ ІВАНОВИЧА

та наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства, професора,
завідувача кафедри теорії музики Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського

КОХАНИК ІРИНИ МИКОЛАЇВНИ

про творчий мистецький проект та його наукове обґрунтування творчого
аспіранта кафедри скрипки Національної музичної академії України
імені П. І. Чайковського

КОЛЯДИ НАТАЛІЇ ОЛЕГІВНИ

**«Соната для скрипки соло другої половини ХХ – початку ХХІ століть в
аспекті взаємодії “композитор – виконавець”»,**
поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

У процесі роботи над творчим мистецьким проектом «Соната для скрипки соло другої половини ХХ – початку ХХІ століть в аспекті взаємодії “композитор – виконавець”» на здобуття ступеня доктора мистецтв за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» аспірантка Наталія Олегівна Коляда виявила найкращі виконавські та дослідницькі якості. Вона є яскравою талановитою особистістю, яка зарекомендувала себе і як блискуча солістка, і як вельми професійний оркестровий музикант. В її творчому активі близько ста творів світової та української музичної класики різних стилів та жанрів. Дуже потужно Н. О. Коляда проявила себе як виконавиця сучасного скрипкового репертуару, частина якого склала основу її науково-дослідної роботи.

Під час роботи над мистецьким проєктом Н. О. Коляда здійснила п'ять концертних апробацій, до програм яких входили сонати для скрипки соло різних історичних періодів:

- виступ на Першому міжнародному конкурсі-фестивалі імені О. Горохова (НМАУ імені П. Чайковського), II премія, програма: Н. Паганіні. Каприс № 2, Й. С. Бах. Адажіо і fuga з Сонати для скрипки соло C-dur, І. Карабиць. «Музика» для скрипки соло, Н. Паганіні. Танець відьом (за участю Студентського камерного оркестру НМАУ імені П. Чайковського; диригент – народний артист України, професор І. Андрієвський) (14 лютого 2021 р.);

- участь у міжнародних майстер-класах (Санкт-Пьольтен, Австрія) в класі професора Г. Вінішхофера, програма: сонати для скрипки соло Й. С. Баха, Е. Ізаї, Б. Бартока (24 липня – 1 серпня 2021 р.);

- виступ на міжнародному конкурсі XIV Internationaler Beethoven-Wettbewerb (St. Pölten, Austria), III премія, програма творів: Н. Паганіні. Каприс № 6, Й. С. Бах. Adagio e fuga for solo violin (C-dur), П. Чайковський. Вальс-скерцо (ор. 34), Л. ван Бетховен. Концерт для скрипки з оркестром III ч. (D-dur, каденція Ф. Крейслера), Й. Брамс. Концерт для скрипки з оркестром III ч. (D-dur) (29–31 липня 2021 р.);

- сольний концерт-лекція (НМАУ імені П. Чайковського, Малий зал імені О. С. Тимошенка), програма: Г. Ф. Телеман. Фантазія для скрипки соло № 7, Й. С. Бах. Соната для скрипки соло № 3 in C-dur (BWV 1005), Е. Ізаї. Соната для скрипки соло №4, ор. 27 (d- moll), Б. Барток. Tempo di Ciaccona, Р. Сокачик. Соната для скрипки соло (I ч.) (24 вересня 2021 р.);

- цикл записів, присвячений сонатам для скрипки соло українських композиторів: О. Зноско-Боровського, О. Войтенка, В. Вишинського, Р. Сокачик (серпень 2022 р.).

Дослідницькі пошуки аспірантки неодмінно поєднувалися з її виконавською діяльністю, а актуалізована зацікавленість жанром сонати для

скрипки соло (в аспекті взаємодії композитора і виконавця), який завжди відрізнявся концентрацією новітніх художніх ідей та найвищого рівня виконавської майстерності, дозволила простежити основні етапи і особливості його розвитку в європейській музиці, вписати в загальний контекст творчість у цій сфері українських композиторів (включно з соло-сонатами останніх десятиліть). Безпосереднє творче спілкування з українськими композиторами (Л. Грабовський, О. Войтенко, В. Вишинський, Р. Сокачик) скоригувало інтерпретаційні пошуки Н. О. Коляди як виконавиці цих творів та інспірувало написання композиторкою Р. Сокачик оригінального сучасного твору в цьому жанрі. Така форма творчої взаємодії, апробована впродовж декількох століть, сьогодні стає дуже актуальною і плідною, вона є гарним стимулом як для композиторів, так і для виконавців. Безсумнівно, продовження творчої співпраці у цьому напрямку сприятиме розвитку жанру сонати для скрипки соло в українській музиці, її інтегруванню в європейський культурний простір.

Опанування сонатами для скрипки соло та іншими творами, які розширили і збагатили контекст концертних програм Н. О. Коляди, її виступи на двох конкурсах (лауреатом яких вона стала у 2021 році), участь у майстер-класах за період виконання мистецького проєкту, базувалося на ретельному вивченні наукової літератури за обраною темою, теоретичній розробці сформульованих завдань, аналізі нових музичних творів, супроводжувалося написанням статей та виступами на міжнародних наукових конференціях.

Було опубліковано дві статті у наукових фахових виданнях України (Коляда Н. О. Портрет виконавця Жака Тібо в Другій Сонаті для скрипки соло Ежена Ізаї ор. 27. *Наукове видання Волинського національного університету імені Л. Українки : Fine Art and Culture Studies*. Луцьк, 2022. Вип. 3. С. 47–55; Коляда Н. О. Соната для скрипки соло в творчості українських композиторів ХХІ ст.: сучасні тенденції осмислення жанру. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького*

державного педагогічного університету імені Івана Франка: Зб. ст. Дрогобич, 2022. Вип. 52. Т. 2. С. 57–66).

Апробація результатів дослідження відбувалась на трьох міжнародних конференціях: Міжнародна науково-творча конференція «Явище школи в музичному виконавстві та музикознавстві: історія та сучасність» (Одеса, 30 листопада 2020 р.); XXI Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці» (Київ, 8–10 січня 2021 р.); Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Романтизм – неоромантизм в музично-виконавському мистецтві: мости у часі» (Київ, 29–31 березня 2021 р.).

Також були опубліковані тези у матеріалах двох конференцій (Коляда Н. О. Виконавські новації Н. Паганіні: погляд з XXI ст. *Романтизм – неоромантизм в музично-виконавському мистецтві: мости у часі*: Матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. Київ: НМАУ імені П. Чайковського, 2021. С. 75–80; Коляда Н. О. Портрети виконавців у Сонатах для скрипки соло Ежена Ізаї, ор. 27. *XXI Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці»*. Тези. Київ: Видання Київської муніципальної академії музики імені Р. М. Глієра, 2021. С. 52–53).

У складі Національного камерного ансамблю «Київські солісти», як його концертмейстер і солістка, Н. О. Коляда з 24 лютого 2022 року по теперішній час заграла понад 50 концертів в Італії, Швейцарії, Німеччині, Швеції, Норвегії, Литві, Латвії, Естонії, Чехії, виступаючи активним культурним представником нашої країни в Європі.

За період навчання в творчій аспірантурі **Наталія Олегівна Коляда** у повному обсязі успішно виконала індивідуальний навчальний план та опанувала знаннями з освітньо-наукової навчальної програми, підготувала до захисту наукове обґрунтування творчого проекту «**Соната для скрипки соло другої половини XX – початку XXI століть в аспекті взаємодії “композитор – виконавець”**».

Підкреслимо його актуальність та новизну, практичну значимість та перспективність, взаємопов'язаність та переконливість творчої та наукової складових, високий професійний та науковий рівень виконаної комплексної роботи. Цей проєкт відповідає всім необхідним вимогам і може бути рекомендований до захисту у спеціалізованій вченій раді Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Творчий керівник

народний артист України,
лауреат Національної премії України
імені Т. Г. Шевченка,
професор кафедри скрипки
НМАУ імені П. І. Чайковського

А. І. Баженов

Науковий консультант

кандидат мистецтвознавства,
професор, завідувач кафедри
теорії музики
НМАУ імені П. І. Чайковського

І. М. Коханик

